

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr. 7 (931) 1974 m. vasario mėn. 26 d.

Melbourne.

Rašo S. MILIUS

POLITINĖ APŽVALGA

Arabai nesutaria dėl naftos

Naftą gaminančių arabų kraštų vieningumas ir šiaip jau nebuvo stipriausias. Dabar gi šis frontas, kuris buvo sukurtas panaudoti spaudimą prieš naftą vartojančius kraštus dėl finansinių motyvų ir dėl nušalinimo jų nuo Izraelio, pradeda braškėti. Tam braškėjimui priežastį sudaro savitarpinė prekybinė ir politinė konkurencija. Alžiras tebereikalauja laikytis kietos linijos ir toliau visu griežtumu naudoti naftos ginklą. Egiptas ir Saudi Arabija pasisako nuosaikiau. Irakas reikalauja nesileisti į naftos tiekimo kompromisus, kol Izraelis nepasitrauks iš Syrijos pasienio Golan aukštumų. Laimi minkštesnė arabų politika, nes Tripoly numatyta arabų konferencija tam kartui liko atšaukta.

Vakarų fronte, deja, Vašingtono konferencijos metu, kur buvo gera proga dalyvavusiems 12 kraštų, įskaitant Kanadą, Japoniją ir Norvegiją, atvirai pasisakyti, pasireiškė dideli Vak. Eu-

ropos Ekonominės Rinkos vargai, nesantaika su Prancūzija. Jau ilgesnį laiką ji blokuoja įvairius Rinkos narių daugumos siūlomus projektus, o paskutiniu metu Prancūzija nukeliavo pati viena savo keliu valiutos srityje. Vak. Vokietija nebenori mokėti sąskaitų, iš kurių daug naudos turi Prancūzija, nes ji stengiasi diktuoti kitiems nariams, ką jie turi daryti, o kitaip graso išstoti iš Rinkos. Britanija ir Vak. Vokietija pasiryžę nebepataikauti Prancūzijai. Vašingtono naftos vartojančių kraštų konferencijoje Prancūzija nepritarė daugeliui dalykų. Tada laimėjo JAV valst. sekret. dr. Kissingerio planas suruošti naftos vartotojų kraštų konferenciją su naftą gaminančiais arabų kraštais, bet jau be Prancūzijos dalyvavimo. Nors Prancūzija pažadėjo bendradarbiauti su tais kraštais, bet jos manymu, ji gali daugiau laimėti iš arabų pati viena, negu eidama kartu su kitais.

Solistės Ginos Čapkauskienės koncertai

SYDNĖJUJE: kovo 23 d. 8 val. vak., Bankstowno miesto mažojoje salėje. Bilietai platunami sekmadieniais prie bažnyčios ir Lietuvių Klube.

CANBERROJE: kovo 24 d. 7.30 val. vak. Lietuvių Klubo patalpose, Wattle St., Lynham, ACT. Bilietus platina ALB Canberros Apylinkės Valdybos nariai: M. Kaspariūnienė, A. Balys ir A. Bruzga.

MELBOURNE: kovo 30 d. 6.30 val. vak. Lietuvių Namuose, 50 Errol St., North Melbourne. Bilietus platina ALB Melbourne Apylinkės Valdybos nariai prieš ir po lietuviškų pamaldų mažojoje salėje.

ADELAIDĖJE: balandžio 6 d. 7.30 val. vak. Lietuvių Namuose 6 Eastry St., Norwood. Bilietus platina J. J. Bačiūno vardo bibliotekoje ir šv. Kazimiero parapijos spaudos kioske.

RELIGINIS KONCERTAS

Adelaidėje balandžio 12 d. 7.30 val. vak. Lietuvių Katalikų Centro salėje. Įėjimas aukomis.

Bilietai bus parduodami ir koncerto dieną prie įėjimo.

ALB Krašto Kultūros Taryba

Komunistinių persekiojimų studijos

Anglijoje Kestono mieste atidaromas naujas ekumeninis koledžas studijuoti komunistinių persekiojimų metodus ir teikti tas informacijas universitetams ir spaudai. Koledžo direktorius anglikonų kun. Michele Bourdeaux, studijavęs Maskvos universitete. Iš katalikų į koledžo vadovybę įeina Vienos kardinolas Koenig, kun. M. Gosling — Tarptautinės katalikų organizacijos britų direktorius "Padėti katalikams Sovietų Sąjungoje" ir kt. Koledžo darbuose plačiai minimas religijos persekiojimas Sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Egiptiečiai palieka

Lybiją

Lybijos vadas pulk. Gaddafi nerodė noro eiti su Egipto prez. Sadatu tuo pačiu keliu ir dažnai jį kritikuodavo. Dabar Egiptas atšaukė iš Lybijos savo visus lakūnus ir instruktorius, ir sulaikė oro gynybos sistemos įrengimą Lybijos karo bazėse. Egiptiečius pakeis Pakistano kariai specialistai. Pakistanas yra taip pat musulmonų kraštas ir turi prancūziškų ir amerikietiš- kų karo lėktuvų. Iš Lybijos pasitraukia apie 160.000 egiptiečių, įskaitant gydytojus, teisininkus, mokytojus. Jų vieton pradžia atvyksta per 3.000 pakistaniečių.

Filipinuose valdžia skelbia atvadavusi iš sukilėlių musulmonų keletą miestų, kuriuos jie užėmė ir gerokai apnaikinę.

Kambodijoje tebežudomi civiliai sostinėje Phnom Penhe, kuriuos komunistai negailestingai apšaudė.

Sovietų Sąjunga Pacifike demonstruoja naujų galingų raketų bandymus. Šaudė iš Azijos Rusijos į tolimą atstumą Pacifike ir patarė kitų kraštų laivams ten nesimaišyti.

Raudonojo režimo padangėje

Washington Post žiniomis, Sovietų valdžia nutarė nepaleisti iš beprotnamio buv. gener. maj. Grigorenko, kuris ten laikomas jau ketverius metus. Prieš spalio mėn. Vakarų psichiatrams buvo pasakyta, kad jis bus išleistas, bet dabar jo "gydymas" prailgintas.

Buv. Leningrado Kirovo baleto balerinai Valerij ir Galina Panovai norėjo išemigruoti į Izraelį. Pagaliau jam leista išvykti, bet be žmonos, o be jos jis nevažiuoja.

Du mokslininkai istorikai Barabanov ir Borisov kreipėsi į Sov. Sąjungos rusus patikrinti savo sąžinę prieš pasmerkiant rašytoją Aleksandrą Solženiciną. Jie šaukia: ar jūs pasirenkate melą, ar drąsiai pripažįstate tiesą ir gyvenate pagal ją. Tų mokslininkų atviri laišakai tilpo

Vakarų spaudoje, kaip praneša Unit. Press Intern.

Visas laisvasis pasaulis Solženycino ištėmimą iš Sovietų Sąjungos skelbė pirmoje vietoje, kaip vieną svarbiausių pasaulio įvykių.

Austr. Assoc. Press praneša ir daugiau žinių iš Maskvos. Sovietų kariai ir policija sulaukė vokiečių kilmės demonstrantų, kurie nori išvykti iš Sovietų Sąjungos. Už geležinės uždangos įvyksta dabar tokių dalykų, apie kuriuos prieš keletą metų negalėjo būti jokios kalbos. Šiuo tarpu į didžiausią Sovietų nemalonę pateko Vakaruose plačiai žinomas Sovietų režimo nuosaikus rašytojas Jevgenij Jevtušenko, nes jis pasiuntė protesto raštą komunistų partijos galvai Brežnevui dėl Solženycino ištėmimo ir bet kurios režimo kritikos užgniaužimo.

Kun. dr. P. Jatulio vardo bibliotekos vedėją ir aktyvų parapijietį

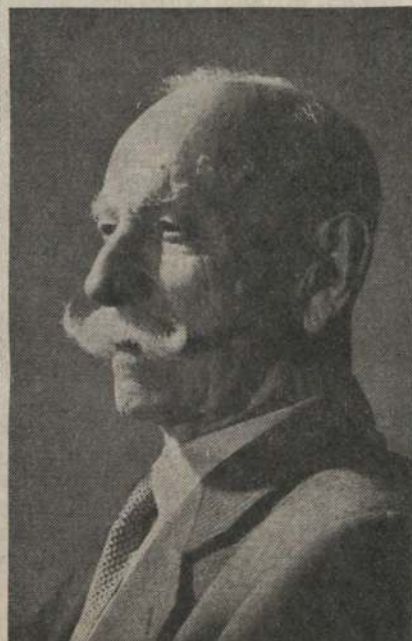
KAZIMIERA

GERULAITI

90 METŲ

amžiaus sukaktyje sveikiname, linkėdami, kad Kanos vestuvių SVEČIAS paverstų jo ateities dienas gaivinančiu ir nuotaiką keliančiu vynu.

Šv. Kazimiero Lietuvių Katalikų Parapijos Taryba Adelaidėje

Šaukiama Lietuvos laisvinimo veiksmų konferencija

STENGIAMASI SUDERINTI POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLĄ

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

Visų didžiųjų mūsų rūpesčių pirmoje vietoje yra ir liks kova dėl pavergtos Lietuvos laisvės. Šią kovą vedame jau 32 metus, lygiai tiek pat laiko, kai šie tieji mūsų žemę užgrobė.

Į didžiąją laisvės kovą įvairiais būdais yra įsijungusi visa mūsų tauta. Laisvės kova vedama tėvynėje ir svetur. Šiam reikalui vartojamos įvairios priemonės. Visi geros valios lietuviai tiki, kad laisvės valanda ateis. Bet taip pat visi gerai žino, kad tai negreita įvyks laiko atžvilgiu. Taigi ir mūsų kovos priemonės turi būti paruoštos ilgoms neatlaidžios kovos distancijoms.

Tačiau visiškai natūralu, kad didžiąją laisvinimo kovą ve da mūsų politinės organizacijos, specialiai šiam reikalui sukurtos. Svarbesnes čia suminėsimė.

Pirmiausia, Lietuvos diplomatinė tarnyba — tam tikri mūsų valstybingumo užsieniuose likučiai. Įvairiuose kraštuose turime 12 ar net 15 įvairaus rango diplomatinės tarnybos pareigūnų, kurie, vieni daugiau, kiti mažiau mums palankių užsienio kraštų respektuojami, atlieka kad ir ribotas nepriklausomos Lietuvos diplomatų pareigas.

Kita labai svarbi Lietuvos ir lietuvių politinė atstovybė yra 1943 m. nacių okupuotoje Lietuvoje pogrindyje sukurtas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas (VLIKas). 1944 m. jis savo veiklą perkėlė į užsienį ir nuo to laiko be pertraukos veikia, jungdamas politiniam darbui lietuvių visuomenę. VLIKa sudaro penkiolika politinių grupių, kurių didžioji dalis aktyviai reiškėsi nepriklausomoje Lietuvoje. Kita dalis politinių grupių susikūrė pogrindyje, nacių ir bolševikų okupacijos metais.

Vlikas ir diplomatinė tarnyba yra labai svarbios mūsų politinės atstovybės. JAV-bėse turime dar Lietuvos Laisvės komitetą ir Amerikos Lietuvių Tarybą (ALTA). Jeigu pirmoji organizacija šiuo metu politinio aktyvumo nerodo, tai antroji, šiuo vardu veikianti nuo 1941 m., tebėra gabi ir labai veikli Lietuvos laisvinimo darbe. Ypač brangintini ALTos geri ryšiai su JAV senato ir kongreso nariais.

Greta jų į Lietuvos laisvinimo talkos darbą vis labiau įsitraukia sudėtinga ir šakota Lietuvių Bendruomenė. Ypatingai aktyvi yra Kanados LB organizacija, pastaruoju metu tame krašte plačiai išvysčiusi kovos dėl Lietuvos laisvės akciją, turinti gerą vardą Kanados vyriausybės narių tarpe ir glaudžius ryšius su kitomis laisvinimo organizacijomis.

Dėmesio vertas ir didelis, kasmet vis didėjęs finansinis įnašas Tautos Fondui, paskutiniaisiais metais išaugęs ligi 15.000 dolerių.

Nors JAV-bėse yra daugiau dėl Lietuvos laisvės kovojančių organizacijų, bet ir JAV LB

politinėje srityje čia rado kai ką veikti. Pažymėtini jos vadovų ryšiai su Valstybės departamento įstaiga bei atskirais pareigūnais, plati akcija per savo apygardas ir apylinkes.

Dėmesio vertos ir Lietuvių Bendruomenės centrinės organizacijos D. Britanijoje, Vokietijoje, Italijoje, Pietų Amerikoje, Australijoje. LB tuose kraštuose veda kovos dėl Lietuvos laisvės reikalus ir yra daug padariusi. Žinoma, skirtingos gyvenimo sąlygos ir nuotoliai skiria skirtingus uždavinius ir kitus veiklos bei kovos metodus, tačiau visos LB galutinis tikslas yra vienas ir tas pats; pavergtosios Lietuvos reikalai visais šiais organizacijomis neabejotinai jungia.

Įerzinta minia išmetė milicininkus iš šventoriaus

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 7)

Kun. Albino Deltuvos, Veisiejų parapijos klebono pareiškimas.

J. E. vysk. L. Pavilioniui Veisiejuose teikiant Sutvirtinimo Sakramentą 1973 m. liepos 28-29 d. įvyko keletas tikinčiųjų pasipiktinimą sukėlusiu incidentu. Motyvuojant rugiapiūtę, Sutvirtinimo teikimo dienos rajone buvo paskelbtos darbo dienos. Kolūkiams ir tarybiniam ūkiams buvo įsakyta žmonėms neduoti jokio transporto. Sekmadienį lijo. Rugiapiūtė sustojo. Vis dėlto keliuose išstatyti postai į Veisiejus praleisdavo tik autobusus ir privatų transportą. Visos kitos mašinos ir vežimai su žmonėmis būdavo gražinami atgal. Dėl to iš kaimyninių Baltarusijos parapijų Veisiejus pasiekė vos 11 norinčių Sutvirtinimo Sakramentą priimti žmonių. Tikintieji pastebėjo, kad iš daugelio piūties laikotarpio šeštadienių ir sekmadienių, darbo dienomis buvo paskelbtos tik Sutvirtinimo teikimo dienos.

Liepos 28 d. apie 16 val., prieš pat atvykstant vyskupui, buvau iškviestas į miesto Vykdomąjį komitetą. DŽDT pirmininkas Vaikšnoras su trimis kitais, atrodo, valstybės saugumo tarnautojais, pareikalavo, kad prie bažnyčios neleistų parduoti jokių devocionalijų. Motyvuodamas tuo, kad jokių religinių reikmenų parduotuvių kol kas nėra ir kad tikintieji tais reikmenimis lig šiol būdavo aprūpinti tik per bažnyčias, reikalavimą patenkinti kategoriškai atsisakiau ir įspėjau, kad, įsikūsus į šį reikalą valdžios organams, gali įvykti skaudžių nesupratimų. Man buvo atsakyta, kad skundų niekas nebijo. Netrukus po to, sutinkant vyskupą, draugovinė Petras Rėkus bažnyčioje užpuolė moterį, jėga išplėšė iš jos devocionalijas ir, kilus triukšmui, su jomis pabėgo. Kai kas tvirtina, kad rožančiai buvo traukomi, kryželiai trypti mi kojomis, bet savo akimis mačiusių liudininkų kol kas nesuradau.

Liepos 29 d., sekmadienį, an

Kaip iš VLIKo vicepirmininko visuomeniniams reikams inž. Valaičio pranešimo VLIKo seimo metu Toronte matyti, iniciatyvos Lietuvos laisvinimo darbo konferenciją suorganizuoti ėmėsi pats VLIKas, išsiuntinėdamas minėtoms mūsų politinėms institucijoms kvietimus. Konferencijos tikslai nu matyti tokie: apžvelgti esamą padėtį, išryškinti ir patikslinti darbo uždavinius bei priemones, sutarti darbų pasidalijimą ir patikslinti darbo organizaciją bei finansavimą.

Tuo tarpu dar nėra paskelbta konferencijos datos ir vieta. Tačiau jau girdime, kad mūsų politinės organizacijos VLIKo pateiktus klausimus svarsto ir duos konstruktyvius atsakymus bei pasiūlymus. Labai galimas dalykas, kad laisvinimo veiksmų konferencija įvyks šių metų pirmoje pusėje. Reikia palinkėti, kad jai būtų tinkamai pasiruošta.

ksti rytą milicininkai Leonovas ir Morkevičius atėmė iš moters devocionalijas ir ją pačią areštavo. Kiek vėliau, prieš 10 val., kai bažnyčioje vyskupas teikė Sutvirtinimo Sakramentą, o prie altoriaus buvo dalinama šv. Komunija, Vitas Karaliūnas su Vitu Savukynu bažnyčioje užpuolė kažkokį vyrą ir jėga tempė jį iš bažnyčios. Užpultasis pradėjo šauktis pagalbos. Gelbėti sušoko daugybė vyrų ir moterų. Nors prie užpuolikų prisidėjo dar trečias vyras, ištempė į šventorių savo auką jie buvo priversti paleisti. Prie šventoriaus vartų jų laukė milicininkas Giedraitis, kuriam skundėsi, kad operacija nepavykusi. Apie 10 val. pamaldų metu uniformuoti milicininkai Savonis ir Giedraitis, žiauriai užlaužę rankas, nuo šventoriaus nusivedė aklą senelį, pas kurį pastebėjo keletą rožančių ir kryželių su grandinėmis. Tuo pat metu ir Vitas Karaliūnas su kažkokiu vyru šventoriuje iš moters atėmė dvi tašes, nusinešė. Tuojuo, vyskupą išlydėjęs, milicininkai Savonis ir Giedraitis, pasikvietę talkon vieną technikumą dėstytoją, šventoriuje bandė atimti devocionalijas iš kažkokio vyro, tačiau išerzinusi minia puolė milicininkus ir išmetė iš šventoriaus laukan. Milicininkai šaukėsi pagalbos, bet, kol pagalba atvyko, žmonės spėjo išsiskirstyti.

Šitokie faktai niekam nenaudo, nei nedaro garbės. Gai būt Kurią atitinkamose įstai-gose galės padaryti reikalingų žygių, kad jie kitur nepasikartotų.

1973 liepos 28 d. 17 val. Veisiejų parapija iškilmingai sutiko J. E. vysk. L. Pavilionį. Tai pirmoji vyskupo pastoracinė išvyka į Vilkaviškio vyskupiją, atsikėlus iš Telšių į Kauną. Liepos 28-29 d. Veisiejuose Sutvirtinimo Sakramentą priėmė maždaug 2.600 tikinčiųjų. Pamaldose dalyvavo apie 10.000 žmonių. Šv. Komunijos buvo išdalinta apie 3.500.

Veisiejai, 1973. VIII. 3 (ELTA)

Lietuviai pasaulyje

Garsioji JAV televizijos stotis NBS sausio 29 d. perdavė specialią programą apie Sovietų koncentracijos stovyklas. Programos metu buvo apklausinėjami gyvi išlikę liudininkai, buvę koncentracijos stovyklų kaliniai. Jų tarpe buvo pakviestas pasakoti savo išgyvenimus ir lietuvis dr. Mykolas Devenis, 1940-42 m. kalintas prie Ledinuotojo vandenyno, vėliau išlaisvintas emigravo į JAV-bes. Dr. Devenis dabar gyvena Santa Monikoje, Kalifornijos valstijoje.

Ateitininkų Federacijos naujuoju pirmininku išrinktas medicinos dr. Petras Kisieličius, gimęs 1917 m. Lietuvoje. Baigęs Marijonų gimnaziją Marijampolėje, mediciną studijavo Kaune ir Tubingene. Nuo 1949 m. gyvena JAV-se. Nuo pirmųjų gimnazijos klasių dalyvavo ateitininkų veikloje, o 1949-51 m. buvo išrinktas Studentų ateitininkų sąjungos pirmininku.

Gedulingomis pamaldomis ir akademija Clevelando lietuviai iškilmingai paminėjo Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos mirties trisdešimtąsias metines. Antanas Smetona tragiškai žuvo gaisre Clevelande 1944 m. sausio 9 d.

Frankfurto universitete indo - germanistikos skyriuje nuo ateinančio vasaros semestro bus įvesti specialūs kursai apie lietuvių liaudies dainas ir viena savaitėje paskaita iš Lietuvos istorijos. Kursams vadovaus ir paskaitas skaitys Vasario 16 lietuvių gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius, MA, kuris Frankfurto univ. jau antrus metus dėsto lietuvių kalbą.

Sausio 9 d. Lietuvoje mirė Tenenių klebonas, Telšių vyskupijoje, kun. Jonas Našlėnas, gimęs 1909 m., kunigu pašventintas 1935 m. Keletą metų buvo Sibiro tremtyje. Iškilmingai palaidotas Kulių kapinėse, saus. 11

Maldos savaitės už krikščionių vienybę proga, Čikagoje presbiterijonų bažnyčioje įvyko lietuvių ekumeninės pamaldos, dalyvaujant jėzuitui kun. Kęstučiui Trimakui ir pastorui Povilui Diliui, kurie apibūdino krikščionių susivienijimo reikšmę. Kitos lietuvių ekumeninės pamaldos buvo surengtos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Jaunimo Centre Čikagoje.

JAV-se buvo plačiai prisiminta įžymaus lietuvių dailės vetereno Adomo Varno 95 m. amžiaus sukaktis. Didelių talentų, nenuilstamos iniciatyvos ir energijos žmogus, Adomas Varnas iki šiol tęsia kūrybinį darbą. Jis sukūrė piešinius pirmiesiems nepriklausomos Lietuvos pinigams, keliaudamas po Lietuvą rinko tautodailės kūrinius, buvo vienas iš meno mokyklų organizatorių. Šiuo metu su žmona pedagogė Marija Varniene gyvena Čikagoje.

TĖVIŠKĖS AIDAI

DINAMIŠKOJI GAVĖNIO DVASIA

Bažnyčia turi pareigą rūpintis žmonių išganymu ir ragina tam tikrais laikotarpiais atgailoti, pasninkauti, daryti labdarės darbus, kviečia į maldą, nes be kryžiaus negalima eiti paskui Kristų. Gavėnios laikas, kurį pradedame, yra prisiminimas Kristaus 40 dienų pasninko ir maldos tyruose, prieš išeinant į viešumą. Kas kareiviams yra manevrai — kariniai pratimai, tas krikščionių gyvenime yra gavėnia, kurios metu ypač kviečiami prie atgailos, raginami praktikuotis, lavintis dorybėse, savo dvasią atsinaujinti. Dar dinamiškiau esame skatinami šioje gavėnioje, ruošiantis šventųjų Metų vedamąją mintimi — atsinaujinti ir susitaikyti su savo artimu.

Šis dvasinis atsivertimas, yra ir šv. Povilo minimos sporto varžybos, kurių dalyvis nuo visko susilaiko, kad laimėtų. Neveltui tautų apaštalas krikščioniškąjį gyvenimą lygina su pasirodymu sportiniams žaidimams. Jis neleidžia savo kūnui elgtis, kaip jis norėtų, bet lenkia pagal savo dvasią, apspręstą sportinio tikslo. Ir mes šiandieną nieko nelaukiame iš tokio sportininko, kuris savo kūno nedrausmintų. Todėl mūsų atgaila yra ir kūno gelbėjimas, kad ir jis būtų palenkta dvasinei būsenai.

Žmogaus įstatymai gali būti pakeisti ar panaikinti. Gamtos įstatymai, kurios rėmuose mes gyvename, nesikeičia ir nėra jėgos, kuri juos panaikintų. Tas pats, bet dar stipriau, galioja dvasiniame pasaulyje, nes jie paties Dievo paskelbti ir įdiegti į kiekvieno žmogaus širdį. Jie nesikeičia, nes liečia žmogaus ir Dievo santykių esmę. Tokiam Dievo įstatymui nusidėdami, pajuntame savo kaltę, nes nuodėmė visuomet yra neigiamas dalykas, ji griauja gerį, grožį, tiesą. Tokiu būdu nuodėmė yra pati didžiausioji žmogaus nelaimė. Kur įstatymas, ten tvarka, kur nuodėmė — chaosas.

Atgailos giesmė, suskambusi nuoširdaus gailesčio pirmuoju akordu, turi skambėti visu žmogaus gyvenimu. Gėriu žydinti širdis, ramus žingsnis, ramus žodis, mylinti širdis neša taiką su Dievu ir su artimu. Gerai kartais patirti pasipriešinimo ir blogos nuomonės apie save, nors mūsų veiksmai ir mūsų intencijos būtų ir kažin kaip geros. Šitai dažnai mus daro kuklius ir apsaugoja nuo tuščios garbės.

Kryžių nešdami pradžioje ar nesijaučiame kaip Simonas Kirenietis — pikti, susierzinę, nepaslaugūs, nedraugiški, bet toliau paženge, pradedame keistis, nes Viešpaties akys mus lydi, ir Jo meile ir Jo palaima. PD

Antrąją jaunystę pradedant

(Kun. Petro Butkaus šešiasdešimt metų sukaktį minint)

Bathursto pereinamoji stovykla — tai lyg vartai į Australijos platybes: viena ateivių srovė į čia atitekėdavo, kita ištekdavo. Gruodžio mėn. pirmoje pusėje palikome Bathurstą ir mes. Traukinys, besiskverbdamas tarpkalnėmis, riedėjo Sydnejaus link. Bathurste liko nemaža mielų tautiečių, liko ir kun. P. Butkus, kuris sveikino naujus atvykusius, teikė dvasinę pagūdą, apsisotėjusiems ir palydėdavo išvykstančius į naują, nežinomą gyvenimą.

Išėję pro Bathursto vartus pakrikome: vieni stojom prie fabriko mašinų, kiti dirbom žemę pas ūkininkus, dar kiti tiesė geležinkelius, grindė kelius, tvenkė upes, kasė kanalus, statė namus; kiti bandė įsitvirtinti į kokią ankstesnę profesiją, amatą, prekybą. Nedaugeliui lengvai vyko. Didelei daugumai buvo dviguba rugiapūtė: viena darbovietė, kur už darbo ir prakaito vaisius gavo pragyvenimui ir kurdimuisi pradžią, o kita — su savo šeima kuriant pastovesnę savą židini. "Poilsis po visų darbų" — buvo šūkis. Bet sekmadienis buvo išimtis: kiekvienas jautė pareigą nueiti į bažnyčią, pasimelsti, pagiedoti, išklausti jau čia atsikėlusio kun. P. Butkaus pamokslą, o po pamaldų — dalyvauti "susirinkime", nes toki susirinkimai visada šventoriuje vykdavo. Nebuvo nei priešų nei nedraugų — buvo tik lietuviai, vieni kitų pasiilgę.

Kun. P. Butkus apie savo atsikėlimą į Sydney, tikiu, pats kada nors atskleis Sydney lietuvių parapijos apžvalgoj (jos laukiame parašant). Aš jį matydavau pamaldas laikant Camperdowne, girdėdavau, kad jis pamaldas laiko ir eilėje Sydnejaus priemiesčių, kartais net privačiuose lietuvių namuose, taip pat jis nuvykdavo ir už Sydnejaus. Jau tada kun. P. Butkus rūpindavosi dvasinio gyvenimo atsinaujinimu — surengdavo rekolekcijas, net misijas, parkviesdamas žinomų pamokslininkų iš kitur. Tai buvo, drauge su dvasinio gyvenimo atsinaujinimu, kartu ir tautinis atsigaivinimas.

Asmeniškai kun. P. Butkų pirmą kartą man su žmona teko sutikti Cusa House, kur rinkdavosi lietuvių veiklos rateliai, kur buvo spausdinamas žurnalas "Už uovėją", kun. P. Butkaus įsteigtas (su kitais) ir tuo metu redaguojamas. Judrus, gyvas, linksmas, su visais greit randas kalbą ir mokąs suartėti, kun. P. Butkus įsijungė į visuomeninę, kultūrinę, labdaros veiklą, bet ypač jis įsijungė į jaunimo organizacijas. Jis plačiai bendradarbiavo spaudoje, redagavo jaunimo laikraštį "Ateities Žingsnius" (ir dabar teberedaguoja). Kun. P. Butkus rašo poeziją, komponuoja savo eilėraščių melodijas ir jos tampa populiarios Sydnejaus lietuvių visuomenėje. Jis išleidžia stambiają kelionių knygą "Tautų šventovėse", kurioje

yra gražių ir dailiosios literatūros gabalėlių.

Kun. P. Butkus randa laiko dalyvauti įvairiuose suvažiavimuose, kongresuose, religinėse eisenose, ne vieną lietuvių koloniją aplanko su rekolekcijomis. Jis dalyvauja įvairiose iškilmėse kaip organizatorius, paskaitininkas, dailiosios kūrybos skaitytojas. Savo organizaciniais gabumais jis įneša savo dalį. Kun. P. Butkus vadovauja eilei organizacijų, pav. Tautos Fondo Atstovybei Australijoje ir kit. Jis niekad ir niekur nepraleidžia progos šventųjų tarpe priminti Lietuvą, supažindinti su jos vargais. Ypač jis palaiko tam prius ryšius su aukštąja Katalikų Bažnyčia dvasiškai Sydnejuje, tas turi atgarsio ir spaudoje ir net kartais tos dvasininkijos pareiškimuose. Kun. P. Butkus laukiamas svečias ir privačiuose lietuvių subuvimuose ar šeimų šventėse, kur jis visada įneša gyvumo ir geros nuotaikos.

Kun. P. Butkus pasitinka krikšte atėjusį į šį pasaulį lietuvių kūdikį, jis sujungia jaunolius šeimos gyvenimui, aplanko ligonius ir palydi į amžiną poilsio vietą išsiskiriančius — palydi į Rūpintojėlio globą, lietuvišką kapinių kampelį, kuris, jo rūpesčiu, o parapijiečiams remiant, parūpintas.

Kiekvienų Kalėdų išvakarėse, prabildamas radijo bangomis lietuviškai į visus tautiečius, toli nuo Tėvynės ir savųjų sėdančius prie Kūčių stalo, kun. P. Butkus ne vienam išspaudžia ašaras, atbudina jausmus, kad mes visi esame broliai ir sesės lietuviai, kad mums reikia užmiršti kas mus skiria, o ieškoti kas jungia. Lietuva to iš mūsų laukia.

Šiame straipsnelyje aš nesistengiu ieškoti daugiau kun. P.

Butkaus nuopelnų (to ir nepajėgiau padaryti). Apie tai nemažai buvo rašyta ir visuomenė žino. Aš tik, pasikvietęs gerokai apipilkėjusią savo atmintį, tenorėčiau priminti, kad praėjus šimto ketvirčiui nuo anų Bathursto dienų, mūsų gyvenimo sąlygos pasikeitė neatpažintinai. Anų dienų nedrąsus imigrantas tvirtai atsistojo ant kojų, įsitvirtino naujame krašte ekonomiškai ir tvarko gyvenimą pagal savo norus. Išaugo nauja karta apsišarvavusi mokslu, menu, lyra (pasigaunant Maironio) žengia drąsiai gyvenimo keliu. Ji su pasitikėjimu ima į savo rankas įvairias pareigas ir savo kūrybinio darbo įnašą atiduoda kraštui ir jo institucijoms. Su lietuviška energija ir lietuvišku krauju ji išilieja į bendrą kultūros tėkmę. Bet... Ar nėra jai pavojaus prarasti lietuvišką sielą? Sena indų išmintis sako: "Upė, ištekdama į jūrą, netenka savo pavadinimo..."

O mes, vyresnieji? Išvargę, nervingi, pernelyg jautrūs. Atsiranda mūsų tarpe veiksmų, kurie gresia pakirsti mūsų ištvermingumą, ištikimybę mūsų tautai, sugriauti mūsų savitarpį broliškumo jausmą. Kartais užmirštame net savo praeitį, savo tautą, kenčiančius vergiją tautiečius — ir numojame ranka. "Nukeliavom mylių gal šimtą ir užmiršom, kur mūs augta, kur gimta" (Putinas). Ne taip, kaip anais laikais Bathurste.

Kun. P. Butkus, budėjęs šimtmečio ketvirtį tikėjimo, mūsų tauriųjų jausmų budinimo ir palaikymo sargyboje, buvo dalininku ir visų mūsų vargų ir džiaugsmų. Jis ir dabar yra mūsų tarpe. Žengiant jam per antrosios jaunystės slenkstį (anot prel. M. Krupavičiaus) ir linkint visokeriopos sekmės, lauktina iš jo sustiprinto šauklio balso ir nesilpnėjančių pastangų, kurios neleis mūsų tautiečių širdyse užgesti tikėjimo ugniai, Tėvynės ir tautiečių meilei. Kad tie jausmai didėtų ir virstų visus vienijančia jėga, vedančia į mūsų teisėtų troškimų išsipildymą. Šitos jubilato pastangos ir jomis pasiekti vaisiai — bus gražiausias jam paminklas, užtikrinąs vietą Australijos lietuvių istorijoje.

(Pabaiga)

NAUJA KNYGA GIRIŲ SARGAI ERLENO APYSAKOS

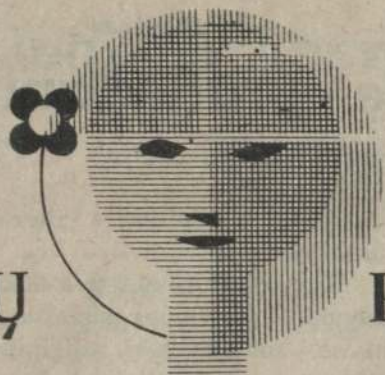

Viršelis dail. V. Simankevičiaus
Išleido kun. Pr. Vaseris
18 Henry St., Kensington Vic.
Kaina \$ 3. Gaunama pas leidėją
ir liet. knygų kioskuose.

GEELONGAS

SKAUTŲ ĮŽODIS

Po Vasario 16 minėjimo Šatrijos tuntą į vašes pasikvietė skautų rėmėjai p. Vaičekauskai, nes tą naktį skautai vyčiai ir vyr. skautės numatė įžodį. Iš Melbourne buvo atvykusios vyr. skautės: Danutė Čižauskienė, Jūratė Simkienė, Rasa Milvydaitė, Birutė ir Zita Prašmutaitės, G. Skirkaitė, Aldona ir Ramunė Juškaitės ir Birutė Sidabraitė, už tai joms tuntininkas nuoširdžiai padėkojo. Po vaišių visi vyresnieji išvyko į kalnus. Tą naktį skautų vyčių įžodį davė: vyr. sl. Virginijus Vaičekauskas ir Ričardas Schrederis, o sesės savo atskirom apeigom į vyresniąsias skaites "pakrikštijo" tris Aldonas — Janciauskaitę, Klovaite ir Mačiulytę. Tuntas tą prasmingąją Vasario 16 naktį pagausėjo mėlynšlipsiais.

MOTERŲ

PASAULYJE

Redaguoja M. Slavėnienė, 25 Maranoa St., Auburn, NSW. 2144.

„AR MUMS, KAIP MERGAITEI

RAUDOTI?“

Beveik kasdien vis kalbamės apie mūsų jaunimą. Kalbamės tarpusavy, savo šeimoje, susitikę prie svečių stalo, susirinkimuose. Kartais kuri nors moterų draugija ar bendruomenės valdyba surengia viešas diskusijas panagrinėti mūsų jaunimą liečiančius klausimus. Ir spaudoje nuolat randame besikartojančių tų pačių temų — vis apie mūsų jaunimą. Taip pokalbiuose, taip diskusijose, taip straipsniuose reiškiasi gana pesimistiškos mintys, dažnai virstančios dejonėmis, verkšlenimais: mūsų jaunimas blogas; mūsų jaunimas nutautęs; mūsų jaunimas nutolęs nuo bažnyčios. O kaip tą jaunimą „pataisyti“ — niekas tikrai nežino ir beveik niekas to taisomojo darbo nesiima. Tas „blogas jaunimas“ eina toliau savo keliu.

Dabar apie jaunimą kalbėti ir rašyti yra beveik mados reikalas. Ši tema labai populiari visuose Vakarų pasaulio kraštuose — ir Amerikoje, ir Anglijoje, Europoje, Australijoje, o ypač išeivių iš rusų okupuotų kraštų tarpe. Ten, kur nėra tautinės problemos, kalbama ir rašoma apie jaunimo moralę, jo palaidą gyvenimą, bėgimą iš tėvų globos, religinę maišatį. Tėvams nepatinka jaunimo apranga, elgesys, kalbėjimo ar vaikščiojimo būdas. Jaunimo problemos duoda daug medžiagos užpildinėti spaudos puslapiams, moralistų konferencijoms.

Ir mes, lietuviai, žiūrėdami į savo jaunimą matome, kad jis taip pat pasidavęs tai bendrajai pasaulinei srovei. Jis atskilęs nuo mūsų bendruomenės, nuo mūsų tautiškojo kūno, jis persiėmęs gyvenamojo krašto bendra dvasia, o kartais net internacionalinėmis nuotaikomis. Mes žiūrime į savo priaugančiąją kartą ir jaučiamės nelaimingi, ir dejuojame, kad ši mūsų priaugančioji karta eina klystkeliais ir žūsta mūsų tautai. Vaikai nekreipia dėmesio į savo tėvų troškimus ir išpėjimus. Vyksta tikra moralinė koalizija tarp tėvų ir vaikų.

Apie visa tai galvojant, kartais ateina mintis, ar mes ne per daug kaltinimų prikrauname tam savo jaunimui, ar ne per daug dėl jo „paklydimų“ verkšlename? Ar moderniškasis jaunimas apskritai, ne vien mūsų, yra „sugedęs“ ir neigiamas? Ar jis yra daug blogesnis, daug ne-

moralesnis už mus pačius, suaugusiuosius? Ar jaunimo klausimus sprendžią autoritetai duoda savimi tikrai gerą pavyzdį jaunimui?

Neginčytinas dalykas, kad labai didelė jaunimo dalis yra pasirinkus klystkelius. O gal ne pati pasirinkus, — gal gyvenamosios aplinkos yra į juos nusutūta. Tėvų ir moralistų pareiga stengtis tokį jaunimą iš klystelių nukreipti į tiesius gyvenimo kelius. Bet reikia labai atsargiai būdu prie tokio jaunimo prieiti. Reikia būti geru pedagogu, psichologu, visuomenininku. Reikia gerai suprasti patį jaunimą. Dažnos mūsų kritikos, liečiančios jaunimą, pačios neišlaiko kritikos. Tos kritikos dažnai nukreiptos į jaunimo niekinimą, užgauliojimą, pajuoką: štai koks jis nevalyvas; štai kokie apsipakuloję; štai kaip jie apsirengę! O kokie neišauklėti, kokios jų manieros ir t.t. Tai labai nevykęs į „gerą kelią“ kreipimo būdas. Kada pažeidžiama tokio ar tokio individo, nekaltant jau apie jaunimą, ambicija jį kritikuojant, niekad tokios kritikos gerų rezultatų negalima laukti. Ambicija — tai tokia spyruoklė, kuri šoka atgal į ją palietusįjį. Dėl neatsargaus palietimo jaunimo ambicijos, kyla ta didžioji disharmonija tarp tėvų ir vaikų, mokytojų ir mokinių, vyresniosios ir jaunosios kartos. Nevykusiais metodais jaunimo prie savęs nepalenksime. Jeigu mes jaunimui norime ir turime ką pasakyti, tai pirmiausia reikia surasti rafinuotą būdą su juo kontakto palaikymui. Turint artimą kontaktą, bus galima daugiau kai ką jam ir pasakyti. Visų pirma turime neužmiršti, kad mūsų jaunimas, nežiūrintis kokių paviršių jis turėtų, šiaip jau yra gana aukšto inteligentiško lygio, pakankamos erudicijos, kultūriškai išprusęs. Jis ir negali būti kitokis, gyvendamas aukštos civilizacijos ir kultūros aplinkumoje. Jeigu gyvenimo neigiamybės (pornografija, girtuokliavimas, nesąžiningumas) ir paliečia jaunimą, tai jos lygiai tiek pat paliečia ir suaugusiuosius, net besensančiuosius. Nereikia įprasti tas dėmes matyti vien tik ant jaunimo.

Artimesnio kontakto palaikymui su jaunimu, mums reikia

ne nuolatinių skundų, ne verkšlenimų, bet daugiau patrauklios giedros, šiltų nuotaikų, humoro. Labai gaila, kad mūsų kolonijų bendruomenėse beveik jau išnyko (išskyrus šauniąją Adelaidę) vaidybiniai vienetai, kurie galėtų duoti lengvesnio žanro vaidinimų, komedijų. Vykusi komedija patraukia visus: taip senimą, taip jaunimą. Ir caristiniais laikais kovotojai už lietuviybę taip pat naudojo komediją (F. Gužučio komedijos, Keturakio „Amerika pirtyje“) kaip vieną iš gerųjų priemonių.

Tampresniam bendradarbiavimui su jaunimu, gal dar viena būtų nebloga priemonė: metų bėgyje reiktų suorganizuoti bent vienas tautines rekolekcijas kartu su jaunimu. Šiose rekolekcijose vyresnieji galėtų pasakyti savo žodį jaunimui, bet turėtų būti leista ir jaunimui pasakyti savo žodį vyresniesiems. To nebijokime. Tegul būva abipusis draugiškas pasisakymas. Jaunimas taip pat žiūri kritiškai ir į savo tėvus, į vadovybes, į tikėjimo autoritetus ir, apamai, į vyresniuosius. Kodėl neleisti ir jam, jaunimui, atvirai pareikšti savo nuomonę? Abipusis pasisakymas, draugiškas bendradarbiavimas privės prie geresnio vieni kitų supratimo. Neatrodys mums taip baisiai nesuprantamas jaunimas, o mes jaunimui. Mūsų jaunesnioji karta tikrai turi daug geros valios, daug sveikų polėkių, daug gražaus idealizmo, o taip pat ne vieną pasigėrėtiną iškilėlį, šviesų eruditą. Šia proga negali neprisiimti, kad ir dr. A. Stepano, kurio pasakaita „Jaunoji karta lietuvių katalikiškame darbe“, skaityta ALK Federacijos suvažiavime Adelaidėje, verta didelio dėmesio.

Venkime dvasią silpninančių ašarojimų, o daugiau entuziastiškos giedros!

Genė B.

Tėviškės Aidų prenumeratos reikalai TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų šventoriuje priima V. Žemaitis.

Kitų vietovių mūsų prenumeratorius prašome prisiųsti prenumeratas, arba įmokėti platinėjams. Metinė prenumeratos kaina \$ 8, T. A. Garbės Prenumerata — \$ 15.

Iš jaunos keliautojos laiškų

Kabul, 1973. X. 18.

Sveikinimai iš Afganistano! Kaip mes čia puikiai laiką leidome! Bet pirma nei pradėsiu rašyti apie Kabul, baigsiu išpūdzius iš Pakistano.

Keliaujant autobusu į Peshewar, mums pasisiūlė pagelbėti vienas pakistanietis su savo žmona perse. Jiedu buvo tikrai labai malonūs ir mes greitai su jais susidraugavome, net gi jie pakvietė į savo namus paviešėti. Aišku, mes pakvietimą priėmėme. Šeimnininkas pasirodė labai inteligentiškas ir gerai išauklėtas žmogus. Jis daug mums papasakojo apie patį Pakistaną, žmonių gyvenimo būdą, tradicijas ir t.t. Jis turėjo dvi žmonas — viena labai jauna, gero vakarietiško išauklėjimo, antroji — vyresnė ir griežtai besilaikanti senų tradicijų. Visą laiką, kurį praleidome jų namuose, mes nematėme nė vienos iš tų moterų, nes, pagal paprotį, jos negali susitikti ar prisijungti prie vyro svečių, ir pakistaniečiai vyrai nemato vieni kitų žmonių, nes, kaip anksčiau rašiau, jos visos dėvi ilgus vualius ir, būdamos gatvėje, visada laiko savo veidus pridengtus. Tokia tradicija yra visuose musulmonų kraštuose, įskaitant ir Afganistaną. Tik nedaugelis išsiauklėjusių moterų yra atsisakę nuo šių senų tradicijų.

Dabar apie Kabul. — Manau dar atsimenate, kai aš maždaug prieš pora metų jums kalbėdavau apie vieną afganistanietį, kuris buvo atvažiavęs į Sydney mokytis anglų kalbos. Jis buvo palikęs savo adresą ir prašė, jei kada tektų būti Kabule, jį atlaikyti. Tik pamanykite! Aš jį suradau! Jis yra vaikų tisme teisėjas. Mūsų atvykimas jam buvo labai netikėtas, bet mums buvo labai nuoširdus, aprodinėjo miestą, bendrai, labai paslaugus ir vaisingas žmogus. O vakar turėjome didelę staigmeną: buvome pakviesti į jo dėdės namus pasivaikšinti afganistaniečių namie virtais valgiais. Valgiai buvo skanūs, išdėstyti ant grindų (ne ant stalo) ir mes taip pat sėdėjome ant grindų apie tuos valgius, sukryžiuoję kojas. Ir čia moterys taip pat nei valgė su mumis, nei mes jas matėm. Prieš ir po pietų tarnas atnešė vandens nusiplauti rankas (čia nėra vonios kambarių); po to arbata buvo patiekta verandoje.

Šiandien tas mūsų draugas Ghazi nugabeno mus į koncertą. Koncertas buvo įdomus ir labai linksmas, bet jame nebuvo jokių šokių — tik dainavimas ir instrumentinė muzika. Gaila, kad po naujos vyriausybės susidarymo čia negalima ilgiau pasilikti kaip 2 savaites. Taigi, netrukus turime iškelti. Žmonės čia daugiaspalviai, įvairūs: nuo nomadų grupių iki kalmiečių ir modernių miestiečių. Krašto didžiūna yra išdžiūvę ir apleisti tyrai, bet šiaurėje yra gražių kalnų, kurių šiuo metu, deja, neteks matyti...

Šiandien (X. 20) iš Kabul'o atvykome į Herat. Keliaujame 24 valandas per vieną iš pačių gryniausią dykumą, kokią sunku įsivaizduoti. Mes matėme daug klajoklių grupių, besigabenančių savo visą mantą — visus savo namus. Bet nuostabiausias mūsų pergyvenimas — tai saulėtekis ir saulėleidis žemiškoj dykumoje. Naktis šalta, žvaigždėta ir vaiduokliška tyli. O čia dar ir mūsų autobusus sugedo! Susikūrėme ugnelę pasišildyti ir pasišviesti — kol autobusus vėl pradėjo veikti.

Rasa. S.

MOTINA MODERNIAME PASAULYJE

Knygų kalnai apie moters lygybę ir išsilaisvinimą kasdien auga. Vieni autoriai, rimtai išstudijavę šių laikų moters problemą, pripažįsta pagrįstus reikalavimus, objektyviai sprendžia jos vaidmenį visuomenėje ir šeimoje, suprasdami, kad laikas stato naujus reikalavimus. Kiti, atrodo, rašo tik chaosui, nepasitenkinimui sukelti. Kuria neįtikimiausias teorijas apie moters prigimtį, atvirai pajuokia moters tradicinę rolę. Didelė dalis tokių autorių yra moterys. Skaitant peršasi mintis, kad jos yra kažkoks gamtos nesusipratimas: nekenčia vyrų ir nenori būti moterimis. Stumia jas iš namų, šaukia į kovą, ragina varžytis su vyrais dėl aukštesnių pozicijų, jėgos ir garbės.

Tačiau visa eilė modernių sociologų vis stipriau pabrėžia, kad vienas negerovių šaltinių šių dienų pasaulyje yra motiniškos meilės stoka. Kultūringi, aukštos medžiaginės gerovės kraštai, nuvertinę šeimos reikšmę, griaua jos pagrindus. Dėl to kasdiena didėja žmoniškumo badas. Žodis "meilė" matom pakelių plakatuose, užrašytą ant automobilių, išpaisyta ant jaunuolių kaktų ir nuogų nugarų. Tie jaunuoliai kuria naujas religijas ir sako, kad jų Dievas yra meilė. Ieško taip, kaip moka. Ieško jos iškraipytais būdais apgaulingose vietose. Prieš pasmerkiant, reikėtų pasiklausti, kas ir kaip juos augino ir kas formavo meilės sąvoką. Matai vaizdus, bet juokas neima, nes tai yra simptomas tragiškos ligos, kuria serga šių dienų pasaulis.

Nauji sąjūdžiai mėgsta kalbėti apie moterį, kenčiančią vyro priespaudą, vaikų tironiją, apie jos vidinį skurdą namų kalėjime (lyg jos lauktų kažin kokie dvasiniai turtai darbovietėje). Moteris — motina minima tik tiek, kad savo kūdikį kaip galint greičiau atiduotų auginti institucijai. Jo auklėjimas (jei iš viso) paliečiamas apgraiomis, neaiškiai užglostomas. Išsispręs savaime. Apie dvasinį vaiko skurdą nekalbama, nors tas vaikas rytoj bus pilnateisis bendruomenės narys ir tvarkys ją pagal savo išmanymą.

Auklėjimas yra kūryba. Mokyklės ir institucijos, kad ir kaip geros, visko neduoda. Religiją, pagrindinius žmogiškumo bei moralės principus ir meilę vaikas gauna šeimoje. Motina kuria jo dvasinį pasaulį. Ji pradeda ugdyti asmenybę, dvasinius polėkius ir vertybes.

Nėra vienos tokios formulės, kuri tikyt visoms šeimoms, nes kiekvienos situacija skirtinga. O ir pati moteris turi teisę apsispręsti, kas gyvenime jai svarbiau: šeima ir vaikai, ar darbas ir karjera už šeimos ribų. Dažnai ji net pasirinkimo neturi — pats gyvenimas sąlygas padiktuoja. Tačiau ji turėtų giliai pagalvoti, kur ji yra reikalingesnė, kol vaikai dar maži. Viena valanda, paskirta vaikui vakare iš darbo grįžus, negali pašalinti visos ilgos dienos rūpestėlių baimę ir netikrumų, kurių yra pilnas jo trapus pasaulis. Motinos darbas šeimoje dažnai vienišas, nuobodus ir atgrąsus. Titulų ir pripažinimų jis neteikia. Tačiau moteris, kuri pajėgia auginti būrį vaikų, pusėtinai organizuoti namų reikalus, lyginti šeimos krizes, būti savo vyrui drauge, atlikti visuomenines pareigas,

Printed by Polpress Pty. Ltd.,
23 Clifton St., Richmond, Vic.
Published by Mr. V. Laukaitis
as a President of the Lithuanian
Catholic Federal Committee 69
Devon St., Cheltenham Vic. 3192.

tur būt sugebėtų administruoti ir nemažą įstaigą.

Techniniai išradimai palengvino namų apyvokos darbus, maisto gaminimą. Vaiko auklėjimo jie ne tik nepalengvino, bet dargi apsunkino. Jo kultūrinis ir intelektualinis paruošimas pasidarė komplikotas ir supainiotas, atranka atsakinga. Mokyklos, gatvės, televizijos įtaka dažnai neigiama, ir tik meilė, šiluma, pastovumas šeimoje, priežiūra ir nuolatinis budėjimas gali nors iš dalies ją atsverti. Nuo kūdikystės iki pat savarankiško išėjimo į gyvenimą auklėjimas krinta išimtinai ant tėvų pečių. Nedaug yra pasaulyje brangesnių dalykų už žmogų. Čia ir turim vieną svarbiausių moters — motinos rolių: padėti atstatyti dvasines vertybes, auginti ir auklėti naują žmogų taip, kad rytojaus pasaulis būtų geresnė ir malonesnė vieta gyventi, negu jis šiandien yra. (Mūsų Lietuva)

Angelika Sungailienė

Vestuvių varpams nuskambėjus

Visai netolimoje praeityje stebėjome vikrų berniuką, bėrtnaujantį prie Mišių, bešokantį tautinius šokius ir dainuojantį kun. P. Butkaus jaunųjų ateitininkų chorelyje. Vasario 19 d. turėjome malonią progą stebėti tą jaunuolį — Albiną Pužą. Albinas prie to pačio altoriaus šį kartą nekantriai žvalgėsi į šonus, kada pasirodys jo sužadėtinė Danutė. Ant vargonų Algis Plūkas užgroja maršą. Pasirodo keturios pamergės; T. Biretienė, L. Kazlauskaitė, Marian Naber ir M. Butcher. Jaunoji Danutė kaip snieguolė nuotakos rūbais artėja prie altoriaus, lydima tėvelio Kazimiero Boguslawski. Danutė vienturtė Valės Petraus kaitės ir Kazimiero Boguslawskių dukrelė.

Prie altoriaus pasitinka jaunosius kun. P. Butkus ir kun. P. Martūzas. Nuskamba tradicinis Veni Creator. Giesmę tęsia Ant. Kramilius ir Petras Ropė. Bažnyčioje svečių virš šimtinės, daugiausia sveitintaučiai, nes jaunosios tėvelis yra lenkų kilmės. A. Kramilius su P. Ropė pagieda Palaimintas Viešpats ir Tėve Mūsų, o P. Ropė solo ŠuBERTO Ave Maria. Danutės draugė pagiedojo dvi giesmes angliškai. Kun. P. Butkus, Albino mokytojas, Dvasios Vadas ir šeimos bičiulis, Jauniesiems išrūpino

Laukia mūsų vaikų ateitis

Nešdamos trisdešimt metų skaudų išsiskyrimą, gilesnių jausmų vedinos, pasistenkime dažniau ir giliau pažvelgti ir į Tėvynėje pasilikusiuosius, supirasti ir atjausti jų problemas, kurių daugelis sutampa ir su mūsų rūpesčiais. Motinos rūpestis dėl savo vaiko, dėl jo išauklėjimo yra mūsų visų bendras. Štai žvilgterėkim kad ir į šį laišką iš Tėvynės:

"Ir vėl į praeitį nuslinko ilgokas laiko tarpas, o aš vis tyliau. Atleisk man. Tur būt jau ir aš senstu, išengusi į šeštąją dešimtį. Visi mes pamažu, pamažu keliaujame į saulėlydžių šalį...

Na, bet nereikia būti pesimiste. Dar daug dienų, tamsesnių ir šviesesnių prieš mus. Dar mūsų laukia mūsų vaikų ateitis, anūkai, jų giedras čiaušėjimas, jų džiaugsmas. Mano Rimas? — Jis labai mažai būna namuose. Iš mokyklos bėga sportuoti, į

treniruotes, būrelių susirinkimus, kinoteatrą, ir aš jo beveik nematau. Grįžusi iš darbo, visą laiką esu beveik viena. Rimas ir dabar dar vis toks nelygus. Tai švelnus, geras, tai vėl pasišiausia, ir man šalia jo būna labai sunku. Nejaugi jis toks ir pasiliks? Jam atrodo, kad jis suaugęs (kovo 15 d. sueis septyniolika), kad daugiau nebereikia mamos klausyti nei su ja skaitytis, kad už metų jis jau bus visiškai tikras yvras — studentas ir galės daryti, ką tik panorės. Štai kokios jo nuotaikos. Man šilimos parodos retai ir šykščiai, nori būti vienas su savo mintimis ir savo knygomis. Visu atliekamam laikui skaito, netgi kartais naktimis. Jis dabar persikėlė į buvusį vyro kambarį (vyras jau senai yra palikęs namus) ir aš nebematau jo nakties metu, ir negaliu sudrausti. Nėra jis valingas, deja, sunku jam kovoti su savo norais ir paklusti protui. Nežinau, ar jis kada pasikeis. Kartais aš galvoju, kad bloga buvau jam motina, kad ne sugebėjau jo geresnio išauklėti. Žinoma, daug neigiamos įtakos, o gal ir kraujo, gavo jis iš savo nelaimingo tėvo, ir, pagaliau, blogų pavyzdžių iš kitų žmonių. Neigiama įtaka kažkaip greičiau prilimpa. Na, ir ką gi daryti? Visa laimė dar, kad jis mokosi gerai beveik be trejetukų, ypač šimtmet. Na, gal dar tas jo brendimas jam neužsibaigė? Gal dar jis bus geresnis. Tu viename laiške man sakei: išauklėk jį gerąja prasme mūsų tautai. Apie tai būtų galima tik žodžiu padiskutuoti..."

(B. C.)

KATALIKIŠKAME GYVENIME

— **Honkongas:** Neturtinga ir nedidelė, vos 250.000 tikinčiųjų Honkongo katalikų bendruomenė, pasižymi nepaprastu veiklumu ir duosnumu. Vien tik praėjusios Misijų Dienos proga paaukojo 35.000 dolerių. Honkongo katalikai ypač gausiai aukoja naujų bažnyčių, mokyklų ir kitų socialinių pastatų statybai savo vyskupijoje.

— **Paryžius:** Apie 50 milijonų Sovietų Rusijos gyventojų yra tikintys. Daugelis jų priklauso pagrindžio rusų stačiatikių Bažnyčiai, taip pat ir protestantai Rusijoje tebėra giliai prisirišę prie savo tikėjimo. Tai pareiškė rusų inžinierius Dimitri Papine spaudos konferencijoje Paryžiuje. Jis išbuvo 12 metų Sibire koncentracijos stovykloje ir kurį laiką buvo kalėjime kartu su rašytoju Aleksandru Solženycinu.

— **Roma:** Popiežius Paulius VI kalbėdamas audiencijoje priminė, kad Dievas jam taip egzistuoja, kaip akimi matoma saulė. Dėlto jis įsitikinęs, kad Šventieji Metai yra nepaprastai reikalingi dabar žmogaus tikėjimui į Dievą sustiprinti. Jis ypatingai pasmerkė žurnalų ir filmų pornografiją ir kvietė visus katalikus visu savo gyvenimu linkti į Dievą.

Ant. Kramilius

LIETUVIS FARMERIS PRIE PIETŲ

OKEANO

J. Vasiliauskas

Visai nesenai man pačiam su šeima teko truputi pakeliauti iš Adelaidės rytų kryptimi. Važiavome pramogaudami, pailsėdami pro Murray Bridge, pro Taillem Bend, Meninge, Kingston kol pasiekėme pietų rytų Australijos sostinę — Mount Gambier. Tai didžiausias miestas pietų — rytų Australijoje. Kas iš lietuvių dar nėra buvęs Mt. Gambier, tai būtinai turėtų kada nors ten nukeliauti ir pasižvalgyti. Čia yra tiek daug įdomybių, kad net sunku viską ir išvardinti. Bene didžiausias visų turistų kelionės taikynys, — tai Mėlynasis ežeras, kuris randasi ant kalno, aukščiau paties miesto ir teikia Mt. Gambier gyventojams bene skaniausią vandenį gėrimui. Šalia jo dar pora ežerų, kurie ir savo forma ir aplinka labai skiriasi nuo vienas kito.

Pasukam dar daugiau į pietus ir atsiduriame ant Pietų okeano kranto, kur kelias vingiuoja kaip gyvatė okeano krantais ir miestelis po miestelio, kaip kregždžių lizdai prilipinti ant aukštų skardžių žvelgia okeano link į milžiniškas putojančias bangas, tarsi norincias nugriauti uolėtus aukštus krantus ir savo vandenį paleisti į beribes lygumas.

Anksčiau jau esame girdę, kad apie šias vietas randasi vietovė, pavadinta "12 apaštalių". Ir tikrai, pavažiavę dar keliolika mylių atsiduriame ant stačiausio okeano kranto, nuo kurio eina takas į vandenyną, labai siauras, pavojingas eiti, nes jei paslysi, tai nugarmėsi gal šimtą pėdų žemyn į putojančius vandenį. Vienoje ir kitoje pusėje to tako iš vandens išlinde, kaip didelės žvakės, gamtos sukurtos statulos, tai dvylika apaštalių, kurie virš kelių įsibridę į vandenį, stovi nepajudinami nei žaibų, nei audrų — per tūkstančius metų ir liudija, kad Petro uolos nei pragarų vartai nenugalės. Nei vienas motoristas nepralenkia šios vietos nepasižvalgęs.

Buvom girdę, kad apie šias vietas išsikūręs lietuvis ūkininkas, kuris savo nuoširdumu ir vaišingumu jau gerai žinomas visame Melbourne. Nutariame tą ūkininką — farmerį susirasti ir aplankyti. Kelias siauras ir vingiuotas, kalnai ir pakalnės apaugę miškais. Tarpkeliais sruvena nedidelės upės, kurios išlieja savo vandenį į okeaną. Čia turi būti ungurių, sako vienas mūsų bendrakeleivis. Privažiuojame vietovę vardu Lavers Hill. Dvi senos bobutės čia turi krautuvėlę ir benzino stotį. Apšipirkę teiraujames ar neteko girdėti apie lietuvių farmerį? Čia pat stovintis klientas, išgirdęs mūsų pašnekesį, sako: "Ar jūs ieškote Kazys Balkauskas? Jis čia netoli, už mylios, turite grįžti atgal iki Hall, sukite po kaire ir — jo ūkis". Taip, kaip akiai vištai grūdas. Grįžtame ir pasukę į kairę keliamės į kalno viršūnę, kur baltuoja žalių pušų paunksmėje mūsų ieškomo lietuvio ūkininko trobesiai. Pono Balkausko ir žmonelės nuoširdus mūsų sutikimas, mums jau pavargusiems, buvo toks mielas, kad mes niekad to neužmiršime. Po įžanginių susipažinimų ir atvirų prisipažinimų, kad norėjome p. Balkauskus aplankyti ir nieko daugiau, buvome priimti, kaip seni giminės. Mus apgyvendino gretimame, jo nupirkta ūkyje su trobesiais, kur galėjome gyventi laisvai, nieko nevaržomi iki nusibos. Tušti kambariai, lovos paklotos, malkinė pilna malkų. Ant greitųjų šeimnininkas pristatė galioną šviežaus pieno, maišą bulvių ir dar priedo bonką alyvos ir sako

"jauskitės kaip namie. Jei ko reikės, sakykite, nesivaržykite. Jūs esate mūsų svečiai".

Kai pradėjome teirautis dėl kainos, tai p. Balkauskai beveik užsigavo ir prašė daugiau apie tai nekalbėti. Mes gi, pripratę moteliuose mokėti po keliolika dolerių už vieną nakį, dabar priimti, kaip karaliai ir visai veltui, netgi neribotam laikui.

Gera išikūrę mums pavestame ūkyje, pradėjome galvoti apie ryt dienos programą. Kas gali būti įdomesnio, kaip ungurių medžioklė, sakau savo bendrakeleiviams, juk čia tiek daug upelių, kurie savo vandenį išlieja tiesiai į okeaną. Taigi ideali sąlyga unguriams veistis ir jų čia tikrai turėtų būti, o be to ir konkurentų neturėtų būti daug, nes yra per toli nuo didelių miestų.

Nebūdami ekspertai ungurių gaudyme, nutarėme išsikviesti iš Melbourne patį ungurių karalių, kuris savo patyrimu šioje srityje viršija mus visus, drauge sudėjus.

Kitą dieną jau su ungurių karaliumi ir karaliene išsiruošėme ungurių medžioklei. Pirmąjį ungurį pagavo mūsų anūkelis Daniukas 5 metų amžiaus. Sekantis laimingasis buvo pats karalius, kuris savo magiška meškere traukė ungurį po ungurio, bet neilgai, pagavęs tris ungurius, kad ir prie didžiausių pastangų, daugiau nei vieno neužkabino ir patarė visiems grįžti į savo nakvynes, dar pridėjo, kad ir jam pačiam nevertėjo tokį ilgą kelią važiuoti dėl trijų. O aš jam ir sakau, kad laimė nebūtų laime, jeigu nuolatos tėtųsi.

Sekančią dieną mūsų šeimnininkas pakvietė mus visus pas save pietų. Čia turėjome progos arčiau susipažinti, išsikalbėti ir apžiūrėti jo centrinį ūkį.

Kazys Balkauskas yra kilimo žemaitis, tauragiškis. Jo tėvai Gaurės valsčiuje turėjo nedidelį ūkėlį, kur ir jaunas Kazius užaugo, dirbo ūkio darbus kartu su tėveliu ir taip pamilo žemelę — maitintoją. Karo buvo atbloktas Vokietijon, iš kur tais pačiais keliais, kaip ir mes visi, pasiekė Australiją. Atvyko būdamas dar visai jaunas, vos 23 metų. Kontraktą valdžiai atliko dirbdamas linų apdirbimo fabrike netoli Balarato, Sąžiningai atpylęs priverstino darbo 18 mėnesių, jo paties prašymu, buvo atleistas jau kaip laisvas pilietis ir susirado darbą Nestle's fabrike Warrnambool mieste. Čia

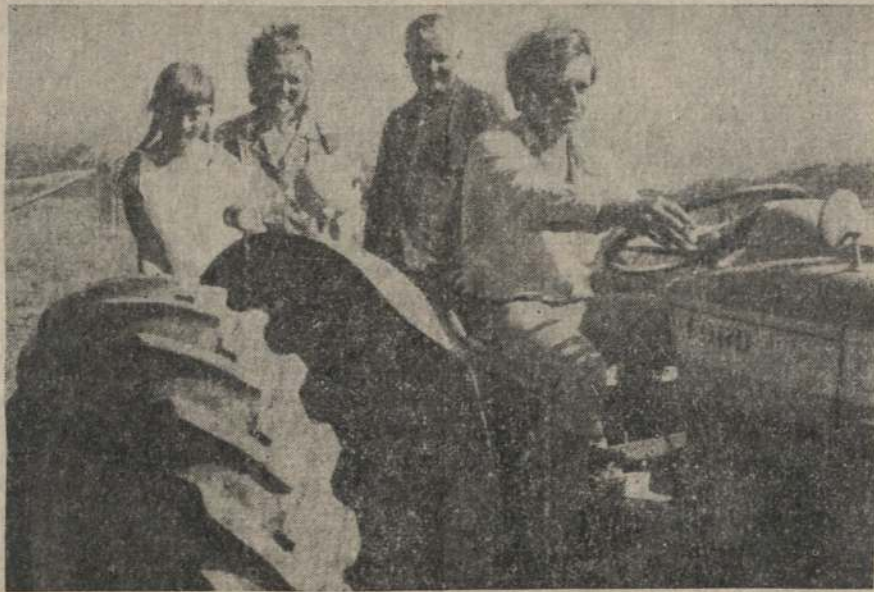
susipažino ir su dabartine savo žmonele, kilusia iš Ukrainos. Sukūręs šeimą, ieškojo patogesnio buto, bet niekur negavo. Nutarė keltis į kaimą gyventi. Aptikęs vidutinį ūkį už mažą depozitą jį nupirko ir pradėjo ūkininkauti. Pradžioje buvo labai sunku. Reikėjo daug ir sunkiai dirbti. Augino bulves, laikė avis ir karves. Įgijęs daugiau patyrimo ir sužinojęs Australijos ūkininkavimo paslaptis, greitai prisigyveno, nupirko dar du gretimus ūkius su trobesiais ir šandien Kazys yra jau stambus ir gerbiamas visoje apylinkėje ūkininkas — farmeris, kuriam tikrai pavydėtų ir didžiausias Lietuvos dvarininkas. Jo laukuose šandien ganosi 120 galvijų, iš jų virš 70 melžiamų karvių ir prieauglis. Nemažas būrys avių, naminių paukščių ir kit. Pagrindinis pajamų šaltinis šiuo metu yra pieno gamyba. p. Balkausko ūkyje yra viskas labai mechanizuota. Du nauji traktoriai, vienas buldozeris kelmams rauti, du sunkvežimiai, dvi keleivinės mašinos, visa eilė visokiųjų ūkio mašinų.

Mano anūkeliams buvo labai įdomu pamatyti iš arti ir net pačiupinėti karvės ir avis. Kai namuose paklausdavau: — Vairai ar žinote iš kur ateina pienukas, tai atsakydavo, kad iš "bonkos", o dabar pamatė, kad pienukas ateina iš karvyčių. Pieno kelias iki stalo irgi buvo labai įdomus. Karvės jau taip išdresyruotos, kad šeimnininkei pašaukus, jos renkas pačios iš visų laukų į užvertą gardą prie melžimo pastato ir laukia savo eilės kol bus vardu pašauktos į tai vidun. Ten modernių prietaisų pagalba karvės yra išmelžiamos, o pienas permatomais vamzdžiais teka į didžiulę 500 galionų cisterną, kur yra maišomas ir atšaldomas iki reikiamos temperatūros, kad nesurūgtų iki ryto, kol atvažiuos sunkvežimis su dideliu pieno tanku ir bus ten išpompuotas tolimesnei kelionei į miestą.

Yra čia ir trys šunys avims ir karvėms varinėti, juos naudoja tada, kai karvės ar avys yra per toli, kad išgirstų šeimnininkės komandą.

Kad vienas šuo varinėja tūkstantį avių, tai tur būt jau visi esame matę, bet kad viena avis sugeba sunis varinėti, tai tikrai naujas dalykas. Mūsų smagiam juokui šeimnininkė p. Balkauskienė pademonstravo, kaip jos viena avutė ėmė gaudyti ir varinėti šunį tei, kur jis nenori. Gavęs smūgį per užpakalį, šunelis bėgo slėptis už šeimnininkės sijono.

(Bus daugiau)

Kazimieras Balkauskas su savo šeima, traktorių vairuoja sūnus Antanas

Iš Lietuvos

* * Religijos gyvybingumą Lietuvoje pabrėžia A. Guiga ir J. Jaselskis straipsnyje apie "moksleivių ateistinių auklėjimą" (Komunistas, nr. 9, 1973). Jie rašo: "Tezės 'religija pati atmirė' šalininkai neatsižvelgia į religijos kaip socialinio reiškimo specifiką, užmiršta, kad religija pasižymi dideliu santykiu su savarankiškumu. Antra, religija stichiškai neišnyks todėl, kad mūsųose dar yra eilė objektyvių ir subjektyvių, bendrų ir specifinių priežasčių, kurios dar atgyvenas palaiko".

* * Gražioji Kauno Rotušė, ilgai buvusi apleista, paskutiniu metu buvo atremontuota, kaip gruodžio 31 d. "Tiesa" rašo, paskirta sutuoktinių apgyvendinti. Gruodžio 29 d. buvo atliktas pirmasis sutuoktinių aktas.

* * Kauno Politechnikos Instituto studentas — diplomantas H. Marcinkevičius "už mokslinį darbą vibrotechnikos srityje" gavo pirmąją premiją, paskirtą Visasąjunginės mokslinių techninių draugijų tarybos. Tai esąs pirmas toks aukštas Lietuvos studento apdovanojimas, rašo š. m. sausio 12 d. "Tiesa".

* * Vilniškė Elta paskelbė, jog 800 tūkstančių respublikos gyventojų šiemet ekskursavo ir keliavo po kraštą. Respublikos turizmo ir ekskursijų taryba svarstė tolimesnius "ekskursijų organizavimo, jų idėjinio, politinio, auklėjimo poveikio stiprinimo uždavinius". Tarybos nutarime pažymėta, kad "vienas pagrindinių uždavinių, toliau plečiant turistinį sąjungą, — geriau supažindinti gyventojus su mūsų šalies revoliucinėmis tradicijomis, tarybinės liaudies darbo ir kovų žygiais, kitų broliškų respublikų laimėjimais".

Kad kelionės ir turizmas būtų skirtos poilsui ir sportui, to neminima nutarimuose, minima toliau kad ir poilsio valandėlė turi būti skirta "ugdyti tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo jausmams".

Geelongo kronika

● Romas Medelis buvo sunkiai sužeistas vasario 16 d. pavaikare ant Ballarato kelio prie Meredith. Toje pačioje mašinoje sėdėjęs kitas jaunuolis lenkas J. Kornacki liko vietoje užmuštas, o mašina vairavęs šoferis tik lengvai sužeistas. Romas buvo nuvežtas į Geelongo miesto ligoninę, vėliau atgavo sąmonę ir jau pradeda sveikti.

● Religinei Šalpai Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai \$ 100 paaukojo Alfonsas Baltrūnas, \$ 50 Brigita Starinskienė.

● Prieš Kalėdas į Geelongą iš Albury persikėlė gyventi p. V. Šimkai, o šiuo metu ir inž. A. Adomėnas su šeima iš Sydney. Jaus, jis čia dirbs prie Shell rafinerijų, o jų sūnus Linas yra skautas vytiš, jau studijuoja Gordon institute.

● Juozas Manikauskas po operacijų dabar gydosi namie ir dėkoja visiems, kurie jį lankė ligoninėje ir nepamiršta aplankyti namie.

Laiškas Redakcijai

ATSAKYMAS

P. A. SKIRKAI

"Tėviškės Aidų" Nr. 4 Ant. Skirka savo straipsnyje Dėl "Lietuvių Dienų" specialaus numerio mane "vanoja".

Dėl pasitaikiusių klaidų, tai aš ir "L. D." redakcija, atsiprašė ir įdėjo pataisymus sekančiame numeryje. Aš manau, kad A. Skirka, būdamas net žurnalistas pirmininku, turėtų labai gerai žinoti, koks yra sunkus medžiagos rinkimo darbas ir, vėliau žurnalo redagavimas, pačiam būnant Sydnejuje, kai žurnalas yra visai svetimų žmonių spausdinamas Amerikoje.

Kas liečia medžiagą, tai aš pilnai sutinku, kad ji nėra pilna ir nevisi miestai, asmenys, organizacijos ir kt. yra paminėti. Į 24-rių puslapių žurnalą (vėliau dėl medžiagos didelio kiekio leidėjai jį padidino iki 32 puslapių) sudėti visą Australijos lietuvių gyvenimą, yra neįmanoma. Tam buvo išleistas didžiulio formato 292 puslapių "Australijos Lietuvių Metraštis", kurio kita nauja laida, numatoma greitai pakartoti. Čia tik galima plačiai parodyti ir aprašyti mūsų gyvenimas.

Sydnejaus lietuviai nuken-tėjo daugiau negu kiti miestai, nes aš gavau tiek daug medžiagos iš kitur, jog turėjau labai trumpinti apybraižas ir apie trečdalis nuotraukų nebuvo patalpinta. To pasekoje, kaip pats sydnėjiskis, aš sumažinau Sydnejaus dalį ir daugelis mūsų žinomų veikėjų ir organizacijų negalėjo rasti čia vietos. Už tai aš ne tik sydnėjiskį, bet ir kitų miestų kultūrininkų, veikėjų ir lietuvių bendruomenių nuoširdžiai atsiprašau.

Tačiau, aš niekuomet nesutiksiu su A. Skirkos man duodamais nurodymais, ką aš turėjau ir turiu dėti, apie kuri dailininką buvo daugiau ar mažiau parašyta, kokio rašytojo ar poeto kūriniai turėjo būti įdėti. Niekuomet iki šiol ir niekuomet ateityje aš neturėjau ir neturėsiu jokios tendencijos bent ką pažeminti, arba ką nors išaukštinti. Kas mane pažįsta ir gerai žino, tai gali nedvejodamas patvirtinti, kad mano vienintelis noras ir troškimas yra kuo gražesniu ir malonesniu žodžiu spaudoje apšviesti Australijos lietuvių gyvenimą. Jokių, pagal A. Skirką vadinamų kryptų, aš nesilaikau, tik tenoriu, kad vieną dieną ir Sydnejuje būtų graži kultūrinė taika ir ramybė.

Aš, dirbdamas ir kitoje Amerikos lietuvių spaudoje ir suredaguodamas šį "Lietuvių Dienų" numerį, jaučiuosi, kad bent mažą dalimi prisidėjau prie Australijos lietuvių gyvenimo išpopuliarinimo. Tuo pačiu, dėkoju visiems buvusiems mano bendradarbiams, tikėdamasis, kad ateityje mes ir vėl galėsime, vienu ar kitu būdu, duoti pasauliui ir daugiau ką iš mūsų šio gražaus gyvenimo Australijoje.

Antanas Laukaitis

TOBULI CARL ZEISS AKINIAI

37
SWANSTON ST.
NICHOLAS BLDG.
1st FLOOR
TEL. 63 2196
MELBOURNE 3000

VOKIEČIŲ DIPLOM. OPTIKAS

Vasario 16 Melbourne

Vasario 16-os minėjimą su-ruošė Apylinkės Valdyba. Minėjimas pradėtas bažnyčioje, kaip paprastai su tautine ir organiza-cijų vėliavomis prie altoriaus. su kun. P. Vasario laikytomis Mišiomis už žuvusius Lietuvą ginant ir specialiai šventei pri-taikytu pamokslu. P. Morkūno vadovaujamas choras irgi giedo-jo specialiai šventei pritaiky-tas giesmes.

Antroji šventės dalis vyko Lietuvių Namuose po pietų. Apyl. Valdyba pasistengė duoti šio to naujo. Paskaitą skaitė iš Monash universiteto pasikvies-tas slavistikos prof. J. Marvan. Tai čekoslovakų kilmės žmogus, kuris nustebino mus, prakalbė-damas į mus su mažu akcentu gražia lietuvių kalba. Jis nemi-nėjo mums žinomos istorijos, jo paskaita lietė mūsų gražiąją kalbą. Jis nurodė kodėl jis stu-dijavo šią kalbą ir ką įdomaus jis čia rado. Ypač jis pabrėžė iš-skaitęs iš mūsų kalbos mūsų tau-tos gražiąją savybę — toleranci-ją, kuri šiais laikais taip reikš-minga pasauliui. Jo paskaita bu-vo palydėta audringu plojimu.

Vėliavas išnešus po trumpos pertraukėlės vyko meninė dalis. Scenoje pasirodė gražiuose tau-tiniuose rūbuose Alb. Čelnos va-dovaujamas choras Dainos Sam-būris. Bet prieš pradėdamas kon-certą dirigentas nusiskundė pub-likai netekęs vienos geriausios dainininkės — A. A. Aukštikal-nienės, kuri neseniai mirė, ir prašė ją pagerbti minutės tylą. Choras savo pilnu sąstatu padai-navo penkias dainas: Augau pas-tėvelį; Kur sapnų grožybė; Dai-ną apie tris dukreles; Jaunystės dainą ir Šiaurės pašvaistę, ku-rios nuskambėjo įprastai rimtai ir darniai.

Po dainų sekė vėl staigmena: Savaitgalio mokyklos moky-tojos Reginos Mačienės sukur-tas — režisuotas veikaliukas — Nepriklausomybės kaina. Artis-tai mokyklos mokiniai. Veika-liuko turinys nesudėtingas: Sun-kiai sužeistas Nepriklausomy-bės karys pasiekia savo namus ir prieš mirdamas prašo savo

Brisbanės kronika

● Potvynio sekmadienį, ka-da žmonės lindėjo namuose, bi-jodami koją iškelti į gatvę, nes smarkiai lijo, vis dėlto dar 10 žmonių atvyko į lietuviškas pa-maldas, St. Mary's, South Bris-banėj, kuri nuo potvynio smar-kiai nukentėjo. Bažnyčia nebu-vo apšviesta, tik žemesnėje dalyje esančios krautuvės ir keliai.

● Vasario 16 minėjimas dėi potvynių nukeltas į kovo 30 d. Bažnytinis paminėjimas bus va-sario 24 d.

● Svečiai iš Sydnejaus p.p. Skrinskai, vykdami į Surfers Paradise atostogoms, dalyvavo lietuviškose pamaldose ir aplan-kė nuo potvynio nukentėjusius Lietuvių Namus.

● K. Jonušas keletą savai-čių praleidęs ligoninėje jau grį-žo namo.

● Trečiosios kartos lietu-vaitė iš Skotijos Anna Lee, bu-vo nuvykusi į gimtinę ir ten iš-tekėjo. Tik grįžus namo gavo liudną žinią, kad jos mamytė mi-rė. Anna labai išgyveno netikė-tą motinos mirtį. Anna, nors ne-moka lietuviškai, aktyviai daly-vauja lietuvių tarpe. P. B.

Tadas Bagdon — Bagdona-vičius baigė elektros inžinerijos studijas Brisbanės universitete ir paskirtas dirbti į Canberą.

Kun. St. Gaidelis, SJ, buvęs Brisbanės kapelionas, nuo potvy-nio nukentėjusiems Brisbanės lietuviams paaukojo \$ 50.

sūnaus ir dukros tęsti jo kovą už laisvę. Scenoje šviesoms besi-keičiant pasirodo simbolinis su-kaustytos Lietuvos vaizdas su vergijos pančius nešančiais žmo-nėmis. Dar momentas ir pasiro-do laisvosios Lietuvos vaizdas, su Trispalve ir tautiniai pasipuo-šusiais, laimingais vaikais. Skam-ba viltinga deklamacija ir Lietu-vos himnas, į kurio giedojimą įsijungė visa auditorija. Tai ge-rą pusvalandį trukęs vaidinimė-lis, įdomus savo paprastumu, bet minties gilumu ir patriotiz-mu. Tėvą vaidino Vytautas Juš-ka, Motiną — pati autorė ir reži-sierė Regina Mačienė, Jonuką — Saulius Balnionis, Onutę — Bi-rutė Mačytė, Dr. Basanavičių — Vytautas Juška, Lietuvą — Irena Kviecinskienė ir statistai — 7 vergai ir 5 lietuvaitės.

Nors diena buvo gana šilta, bet į minėjimą susirinko lietu-vių pilnutėlė bažnyčia, o vėliau pilnutėlė didelė Lietuvių Namų koncertų salė, nemaža svečių buvo ir iš Geelongo. Pasigėrėti-nas ir atsimintinas vaizdas!

N. Butkūnas

P A D Ė K A

Melbourn Apylinkės Valdyba dėkoja kun. Pr. Vaseriui už gražias Vasario 16 Šventei pritaikintas pamaldas.

Minėjime Lietuvių Namuose paskaitą skaitė profesorius Marvan, kuriam dėkojame už atsikankymą ir nuoširdų prijaun-timą lietuvių tautai.

Dainos Sambūrio dirigentui ir choristams už dainas, kurios glostė mūsų nuliūdusias širdis ir praskraidino tremties dienas.

Nuoširdus ačiū visiems jau-niems aktoriams "Nepriklausomybės kaina" vaidinime. Tebūna čia pradžia šių gerų talentų tolimesniam išsivystymui. Ypa-tinga padėka Reginai Mačienei, kuri įdėjo daug sielos ir darbo, režisuodama ir kuri pati vaidini-mą parašė.

Socialinės Globos Moterų Draugijai gili mūsų padėka už malonų sutikimą pagaminti tokius skanius pietus.

Taip pat ačiū visiems vie-nokiu ar kitokiu būdu prisidė-jusiems prie minėjimo pasise-kimo.

ALB Melb. Apyl. Valdyba

SKAITYKITE "TĖVIŠKĖS AIDUS" IR KITAM UŽPRE-NUMERUOKIE — PALAIKY-KITE LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ

TĖVIŠKĖS AIDAI
S A V A I T R A Š T I S

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031.

Tel. 33 2355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė Komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Dauknys. Korespondencijas ir straipsnius siųsti šiuo adre-su: Tėviškės Aidai, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031

Prenumeratos kaina metams 8 dol. Kituose kraštuose 9 dol. Atskiras numeris — 20 centų. Skelbimai už skilties vie-ną colį \$ 1.50. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiūra. Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

TĖVIŠKĖS AIDAI, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031

Š Y P S E N O S

Nugirdo Strapalas Plepalas

Užgaidoms pataikaujant

Vyras žmonai:

— Išivaizduok sau, kad mūsų kaimynystėj pačiuptas vagis, vieną naktį daręs trečią išilau-žimą į vis tą pačią moteriškų rūbų krautuvę.

— Keista, kokiam tikslui rei-kėjo jam tą pačią naktį net tris kartus laužtis vis į tą pačią krau-tuvę?

Pakeisti vogtą suknelę, ku-ria plėšiko žmona vis nebuvo pa-tenkinta.

Pažadas

Paleistas iš kalėjimo Čika-gos gangsteris aplanko savo my-limąją, turinčią gėlių parduotu-vę, ir klausia, kaip einasi biznis.

— Prastai! Vakar visą dieną nepardaviau nė vienos gėlės, — skundžiasi mergina.

— Nenusimink! — guodžia ją gangsteris. — Nuo dabar vis-kas pasikeis į gerąją pusę. Pri-žadu tau šią savaitę 20 laidotu-vių šiame kvartale.

Netikėtumas

— Moterimis negalima pasi-tikėti.

— Kodėl?

— Laikraštyje slapyvarde pasiskelbiau, kad noriu vesti, ir pirmoji moteris, kuri atsiliepė, buvo mano sužadėtinė.

Dvynukai

— Girdėjau, paties žmona susilaukė dvynukų. Tikras esu, kad jie naktimis kelia jums ne-pakenčiamą triukšmą.

— Nėra jau taip blogai, nes, vienas verkdamas, kito verksnų nuslopina.

Antrasis terminas

Vyras žmonai, per ilgai be-sikuiciančiai jų gerų bičiulių vestuvinėm apeigom:

— Paskubėk, brangioji, ki-taip mudu spėsiva tik jų skyry-boms.

Paslaptis

Vyras žmonai, apie pusant-ros valandos laiko iškalbėjusiai telefonu:

— Galų gale, baigėi...

— Taip, ir sužinojau didelę paslaptį.

— Pavyzdžiui, kokią?

— Neverta tau sakyti, nes tu vistiek ją sau pasilaikysi.

Baisus smūgis

— Girdėjai, koks baisus smūgis ištiko mūsų kaiminką Plepienę?

— Gal susirgo užkimimu?

— Ne, tik jos vykas apkurto.

Gera savybė

— Tasai Jonaitis yra dide-lis egoistas.

— Tas gali būti, bet jis turi vieną gerą savybę: niekad nie-ko neplepa apie kitus.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pelenų diena ateinantį trečiadienį, vasario 27 d. — pasninkas, valgoma be mėsos ir tik tris kartus dienoje. Toks pasninkas ir Didįjį Penktadienį.

Gavėnia prasideda Pelenų dieną. Kiekvieną gavėnios penktadienį valgoma be mėsos, bet galima valgyti kiek norima karštų. Kitomis gavėnios dienomis kiekvienas pasirenka pasninką pagal savo nuožiūrą — atsisako nuo savo kurio pamėgimo — kurio nors valgio, gėrimo, rūkymo, kurios televizijos programos, pasilinksminimų, šokių ar panašiai.

Šv. Kazimiero — Lietuvos Globėjo, šventę paminėsime ateinantį sekmadienį iškilmingomis pamaldomis.

Parapijos Sekmadienio mokyla mokslo metus jau pradėjo praeitą sekmadienį, vasario 24 d. 10 val. ryto.

Vaikai, kurie visai mažai te moka lietuviškai arba visai nemoka, prašoma užregistruoti. Jiems sudarytas atskiras skyrius ir paskirtas specialus mokytojas.

Tarptautinė Vigilija, minint Tarpt. Eucharistinio Kongreso metines, organizuojama St. Francis bažnyčioje, Lonsdale St., kovo 1 d., penktadienį, pradžia 9.30 val. vak., baigiama šeštadienio rytą 5 val. Vyks procesija, o pasakui Ukrainiečių vyskupo Ivan Praško Rytų apeigų šv. Mišios, tarptautinis rožančius ir kitos pamaldos. Kviečiami ir lietuviai.

Džiugo Tuntas

Skautų Globėjo — Šv. Kazimiero šventės proga kovo 3 d., sekmadienį, tuntas uniformuotas organizuotai su vėliava dalyvauja pamaldose.

1.30 val. p.p. — Lietuvių Namuose įvyks Vyr Skaučių bei kandidatų ruošima Kaziuko mugė su baronkomis, pyragais, bulkutėmis, žagarėliais, gira, „punčū“, visokiais laimės bandymais bei kitokiomis prašmatnybėmis. Po mugės — apie 2.30 val. ten pat vyks Tunto sueiga. Vykstant sueigai, lygiagrečiai vyks ir skautų tėvų susirinkimas jaunimo kambaryje, kur kviečiami atsilankyti visi tėveliai.

D. Čižauskienė
Skaučių Skyriaus Vedėja

IŠKYLA

Džiugo Tunto trijų dienų iškyla į Angelsea apylinkes prie Geelongo kovo 9-11 d. Iškylas mokestis su maistu \$ 5.50. Prašome visus skautus ir skaites susimokėti per Tunto sueigą šv. Kazimiero šventės proga kovo 3 d. Tada bus daugiau paaiškinta apie iškylą ir nurodyta vieta.

Džiugo Tunto Tuntininkas

Aukos parapijai

Po \$ 60 — A. Grušauskas, P. Morkūnas. Po \$ 50 — V. Jokubauskas, J. Kaplūnas. \$ 40 — A. Ramanauskas. Po \$ 30 — A. Baltutis, A. Erminas, K. Milinskas. Po \$ 20 — V. Kačerauskas, Kizelis, P. Mikus, V. Petraitis, V. Šalkūnas. \$ 12 — A. Strunga. Po \$ 10 — M. Dirvonskienė, K. Kazlauskas, V. Rekešius, V. Savickas, V. Šukevičius. Po \$ 4 — P. Knowles, A. Krausienė, V. Sabaliauskas. \$ 3 — L. Pučius.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoju. **Kun. Pr. Vaseris**

LB SUSIRINKIMAS

Melb. Apyl. Valdyba praneša, kad kovo 17 d., sekmadienį, 5 val. p.p. Lietuvių Namuose, 50 Errol St., North Melbourne, šaukiamas visuotinis Melb. Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas.

Visi lietuviai maloniai kviečiami kuo gausiau susirinkime dalyvauti.

ALB Melb. Apylinkės V-ba

I ŽVEJŲ STOVYKLĄ

Ilgąjį „Labor Day“ savaitgalį, kovo 9-11 dienomis rengiama stovykla gražiam Latrobe upės krante, Broadwood Reserve, netoli Yallourn miesto, ten pat, kur anksčiau Melbourne moterys ruošdavo gegužines — stovyklas. Rengia spaudos mėgėjai nuosavos spaustuovės išigijimo tikslu.

Turėsime loteriją laimei išbandyti ir spaustuvei paremti. Maloniai kviečiam visus ir nuoširdžiai lauksim.

Rengėjai

GEELONGAS

VASARIO 16 MINĖJIMAS

ALB Apylinkės valdybos su ruoštas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas vyko Vasario 16 d. vakare Lietuvių Namuose. Apylinkės V-bos pirm. dr. St. Skapinskas tarė įžanginį žodį, buvo įneštos vėliavos, o pas kaitai pakvietė R. Norvydą, kuris bandė gvildinti laisvės problemą ir pavardėmis iš publikos kvietė vieną — kitą pasakyti savo nuomonę. Meninę dalį atliko Birutės Gailiutės vadovaujama tautinių šokių grupė „Šešupė“ ir džiaugėmės jos pažanga. Minėjime dalyvavo ir būrelis mielių viešnių iš Melbourne — uniformuotų vyr. skaučių. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu, sekė suneštinės vaišės. Tenka pasidžiaugti dalyvių gausumu.

Vasario 17 d. Nepriklausomybės šventę paminėta lietuviškomis pamaldomis. Šv. Mišios buvo aukojamos už Lietuvos laisvę ir žuvusius dėl jos. Prie altoriaus su garbės sargybomis stovėjo Lietuvos Trispalvė, Skautų Šatrijos tunto ir Sporto klubo Vyties vėliavos. Kapelionas pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Lekciją skaitė Lituanistinių kursų studentas Algis Kymantas, o šv. Mišių aukas prie altoriaus atnešė Bendruomenės pirmininkas ir Tautinių šokių grupės vadovė. Pamaldas baigė kunigo perduotu religiniu Taikos pasveikinimu ir Lietuvos himnu.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems dalyvavusiems mano žmonos A. A. MAGDUTĖS laidotuviuose. Dėkoju visiems dalyvavusiems rožančiuje, pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ir per spaudą, o taip pat už gėles ir vainikus prie karsto, Dainos Sambūriui ir Parapijos Choriui už giesmes Mišių metu ir garbės sargybą prie karsto, L. Baltrūnui už atsisveikinimo žodį ir kun. Pr. Vaseriui už laidotuvių apeigas ir palydėjimą į amžiną poilsio vietą. Visiems palydovams nuoširdus ačiū.

Pranas Aukštikalnis

Metinis susirinkimas Hobarte

Sausio 27 d. jaunimas ir vyresnieji gausiai susirinko į Ukraiņiečių salę. ALB Apylinkės pirm. J. Paškevičius atidarė susirinkimą ir pirmininkauti pakvietė A. Kantvilą, kuris sekretoriauti pasikvietė A. Andrikonį. Valdybos pranešimą padarė J. Paškevičius, Revizijos komisijos — Br. Bukevičius ir Garbės teismo — J. Kožikas. Prasidėjus rinkimams ir publikai pasiūlius tuos pačius rinkti, buvo atskaita jų sutikimo. J. Paškevičiui ir B. Šikšniui sutikus, jie buvo vienbalsiai išrinkti dar dvejiems metams. Sekretorius K. Paškevičius atsisakė ir jo vieton įėjo S. Domkus. Revizijos komisijoje sutiko pasiūlyti tie patys: P. Šiaučiušas, B. Bukevičius ir D. Gasiūnas. Garbės teismą perrinktas tas pats: J. Kožikas, M. Vaičiulevičienė ir N. Kantvilienė. Sekė Sporto Šventės vadovų pranešimai. Šventės pirm. J. Paškevičius padėjo visiems Hobarto lietuviams, prisidėjusiems prie šventės pravedimo. Launcestono lietuviai nebuvo pamiršti, nes savo atsilankymu piniginiai daug prisidėjo prie Šventės (p. Petraičiai paaukojo \$ 40). Iš jų atsilankė p. Virbickas, p. Petraičiai, o p. Krutulai ir savo dukterį su žentu atsi-gabeno į Hobartą. Jonas Krutulis visą dieną praleido prie scenos paruošimo, o vakare pravedė koncertą. J. Paškevičius padėjo p. Šiaučiušams už 100 vištų Šventės pietums, o už pagalbą pietų ruošime ir salių valyme padėjo p. Milinkevičienei, Petraitienei, Strolienei, ir šeimoms, kurios dirbo su vaikais — Domkams, Kaitiniams, Kairiams, Paškevičiams, Vaičiulevičiams, Andrikoniams, Salikiams, Kožikams, Mikelaičiams, Jakštams, Jankams, Baneliams, Vikniams, Jurevičiams, Radzevičiams, Fromams. Kalbėjo ir kiti Šventės vadovai — Petras Stanwix ir Antanas Andrikonis. Sekretorius ir kasininkas A. Kantvilas pasidžiaugė pavykusia Sporto Švente ir pranešė, kad nuostolių nėra. Visiems vadovams už jų darbus publika

gausiai paplojo. Susirinkimui pasibaigus visi buvo pavaišinti Sporto Šventės Komiteto vardu, o tas vaišes paruošė Erika Paškevičienė, Hildegard Šikšnienė, Margarita Andrikonienė ir Inge Moss.

J. Paškevičius

Adelaidės kronika

● Vasario 3 d. įvykusiame LVS „Ramovės“ metiniame susirinkime naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — K. Taparas, vicepirm. — S. Dainius, išdininkas — B. Strauskas, sekrt. — V. Laurinaitis, kult. vadovas — V. Dumčius.

● „The Advertiser“ šių metų meno parodoje atvirame ore Elders parke iš lietuvių savo darbais dalyvavo: J. Pocienė (skulptūros skyriaus parodoje vadovė), Žibutė ir Birutė Westenbergaitės ir Aurimas Dumčius.

● L. Karmazinas, buvęs Adelaidės lietuvių teatro ir tautinių šokių narys, iš JAV-ių atvyko aplankyti savo bičiulių ir pažįtamų.

● Simas Jankantas, dėl kraujo išsiliejimo smegenyse praradęs kalbą, buvo operuotas ir dabar sveiksta namuose. Sveikatos.

● Vytautas Neverauskas, jnr., baigė Flinders universitetą Bachelor of Science laipsniu ir pradėjo tarnauti Pietų Australijos elektros treste. Sveikiniai ir sėkmės linkėjimai.

● Vasario 22 d. Misijų kryžiui šv. Kazimiero koplyčios šventoriuje suėjo 15 metų. Jis buvo pastatytas vysk. V. Brizgio vestu 1959 m. misijų atminimui Christies Beach turėtojų parapijos vasarvietėje. Išigijus dabartinį Lietuvių Katalikų Centrą, kryžius buvo perkeltas čia. Kryžiaus projektas Pr. Pusdešrio. Geležies darbus atliko St. Kerulis.

● Vasario 6 d. sukako 5 metai nuo Tėviškės Aidų bendradarbio žurnalisto Vlado Jankausko mirties. Amžiną atilsį.

Sydnėjaus Lietuvių Klube

16—18 East Terrace, B ankstown NSW Tel. 708 1414.

ŠOKIAI

Šeštadieniais 8-12 val. vak.
Sekmadieniais 6-10 val. vak.

Puikus 4 asmenų orkestras. Gros pagal jūsų pageidavimus.

KLUBO VALANDOS

Pirm. — ket. 4 — 10.30 val. vak.
Penktadieniais 4 — 12 val. vak.
Šeštadieniais 12 — 1 val. ryt.
Sekmadieniais 12.30 — 10.30 val. vak.

NARIAI Pirkdami gėrimus Lietuvių Klube (didesniais kiekiais) nepamirškite paprašyti nuolaidos.

DĖMESIO! Visus narius prašome neužmiršti, kad nepilnamečius (iki 18 m., ypač vaikus) į Klubą valgyklą galima atsivesti tik nario globoje ir tik pavalgyti. Jų vienų valgykloje palikti negalima.